

စူဠသောတာပန်

(၁) သီလဝိယုဒ္ဓိ၊ ဗိတုဝိယုဒ္ဓိ တို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်း။

(၂) ကင်္ခါဝိတရဏဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ (သင်္ခါဝိတရဏသင်္ခါက၊ ၆၉၅)

(က) လောကီ သီလ သမာဓိ ပညာတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်း

(ခ) ကင်္ခါဝိတရဏဝိယုဒ္ဓိ အဖြစ်ခြင်း

(ဝိယုဒ္ဓိမဂ်၊ ၂၊ ၂၄၀။ မဟာဋီကာ၊ ၂၊ ၂၇၅)

(၁) နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်

(၂) ပဗ္ဗိမိဒ္ဓိဉာဏ်

မင်္ဂလာဂုဏ်ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ = မဂ္ဂ + အမဂ္ဂ + ဂုဏ်ဒဿန + ဝိသုဒ္ဓိ

မဂ္ဂ = လမ်းမှန် ၊ အမဂ္ဂ = လမ်းမှား ၊ ဂုဏ်ဒဿန = ဂုဏ်ဖြင့် ထင်ရှားစွာ  
သိမြင်ခြင်း ၊ ဝိသုဒ္ဓိ = စင်ကြယ်ခြင်း ။

မဂ် ဖိုလ်ရောက်ကြောင်း လမ်းမှန်နှင့် လမ်းမှားတို့ကို ခွဲခြားပြီး  
ထင်ရှားစွာ သိမြင်နိုင်သော ဂုဏ်ဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်း သည် မင်္ဂလာ ဂုဏ်ဒဿန  
ဝိသုဒ္ဓိ ။

သမ္မသနဉာဏ်

အကြောင်းအကျိုး ဆက်စပ်ဖြစ်နေသော ရုပ်သဟာဝါ၊ နာမ်သဟာဝါ၊ တရားများကို  
အနိစ္စ နက္ခ အနတ္တ ဟု ဆင်ခြင်ဆုံး သပ်သော ဉာဏ် သည် သမ္မသနဉာဏ်

သမ္မသန နည်း (၄) မျိုး

(၁) ကလာပ သမ္မသန = ရုပ်အားလုံး ၊ နာမ်အားလုံး ကို ပေါင်း၍ သုံး သပ်နည်း  
(ရုပ်အားလုံး ၊ ဝေဒနာအားလုံး စသည်ဖြင့် ခန္ဓာတစ်ခုစီ ပေါင်း၍ သုံး သပ်)

(၂) အင်္ဂါန သမ္မသန = အတိတ်ဘဝ ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ ၊ အနာဂတ်ဘဝဖြင့် ရုပ်နာမ်  
သဟာဝါ တရားများကို ဖိုလ်ခြားပြီး သုံး သပ်သောနည်း

(အဗျတ္တ + မဟိန္ဒါ၊ ဩဇာရိက + သုခဓာ၊ ဟိဒ္ဒ + ပဏီတ၊ ဒုရု + သန္တိက)

(၃) သဒ္ဓတိ သမ္မသန = ရုပ်နာမ်အစဉ် ဖြောင်းလျှင်ကို ဆင်ခြင်ဆုံး သပ်သောနည်း

(၄) ခဏသမ္မသန = ရုပ်နာမ်အစဉ် တဖြည်းဖြည်း ပြုပါစေ၊ ငို၊ ဘင် - ဟု  
ခဏအားဖြင့် ခွဲခြားပြီး ဆင်ခြင်ဆုံး သပ်သောနည်း ။

ဤလေးမျိုးတွင် ကလာပ သမ္မသန နည်း သည် အလွယ်ဆုံး ဖြစ်၏ ၊  
အင်္ဂါန ခဏသမ္မသန နည်း များ ကား အဆင်ဆင် သိမ်မွေ့၏ ၊ သဘောရုံမှ သုံး သပ်  
သင့်၏ ။